

22 112 **Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie**

Nr. 3816 **Verslag van een schriftelijk overleg**
Vastgesteld 27 oktober 2023

De vaste commissie voor Financiën heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de minister en staatssecretaris van Financiën over de brief van 6 oktober 2023 inzake het fiche: Richtlijn Business in Europe: Framework for income taxation (Kamerstuk 22112, nr. 3796).

De vragen en opmerkingen zijn op 10 oktober 2023 aan de minister en staatssecretaris van Financiën voorgelegd. Bij brief van 24 oktober 2023 zijn de vragen beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Tielen

Adjunct-griffier van de commissie,
Kruithof

Vragen en antwoorden

Vragen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie begrijpen dat de Richtlijn Business in Europe: Framework for income taxation (BEFIT) andere regels bevat voor het bepalen van de belastbare winst dan Pijler 2. Kan het kabinet aangeven of BEFIT, mede om die reden, de administratieve lasten voor het bedrijfsleven zal verhogen of juist zal verlagen? Indien BEFIT naar verwachting de administratieve lasten van het bedrijfsleven zal verhogen, klopt het dat de richtlijn haar doel dan niet bereikt?

Het kabinet geeft er de voorkeur aan om eerst ervaring op te doen met de Pijler 2-regels. Dit geeft de mogelijkheid om deze ervaringen te gebruiken voor het BEFIT-systeem om de administratieve lasten voor zowel belastingautoriteiten als het bedrijfsleven te verlagen. Dit ziet op de geharmoniseerde grondslag, de eerste stap van BEFIT. Het kabinet verwacht dat dit onderdeel van het voorstel de administratieve lasten kan verlagen voor het bedrijfsleven. Het kabinet verwacht echter dat de tweede stap van BEFIT, de winsttoerekening, de administratieve lasten kan verhogen. De achtergrond daarvan is dat EU-lidstaten de mogelijkheid hebben om nationale regels toe te passen nadat de BEFIT-grondslag aan deze lidstaat is toegerekend. Dit zou haaks staan op de beoogde administratieve lastenverlichting, vereenvoudiging en harmonisatie. Daarom twijfelt het kabinet of de gewenste verlichting van administratieve lasten bereikt wordt. Dit is onzeker en afhankelijk van de keuzes die lidstaten maken in de hoeveelheid en complexiteit van de nationale aanpassingen. Het kabinet is het met de leden van de fractie van de VVD eens dat wanneer de administratieve lasten hoger worden, een belangrijk voordeel van BEFIT naar verwachting niet behaald wordt.

Kan het kabinet aangeven in hoeverre BEFIT overeenkomt met de eerder voorgestelde Common (Consolidated) Corporate Tax Base, (C)CCTB? Kan het kabinet voorts aangeven waarom Nederland nu in principe voorstander is van BEFIT, terwijl Nederland altijd tegen de (C)CCTB was?

Er zijn veel verschillen tussen BEFIT en de eerder voorgestelde C(C)CTB. Het belangrijkste verschil tussen de voorstellen is de bepaling van de grondslag voor belastingheffing. De C(C)CTB was een volledig eigen systeem van winstbepaling. BEFIT gaat uit van de bepalingen uit de geaccepteerde jaarrekeningstandaard, met een beperkt aantal aanpassingen. Een voorbeeld hiervan is dat BEFIT voor afschrijvingen aansluit bij de jaarrekeningstandaard behalve in bijzondere gevallen, de C(C)CTB kende een eigen afschrijvingsstelsel. Verder neemt BEFIT bijvoorbeeld onderdelen over uit de overeengekomen Pijler 2-regels¹, te weten de geaccepteerde jaarrekeningstandaard als startpunt voor het bepalen van de belastinggrondslag. Het kabinet onderschrijft de doelstellingen van de Commissie en ziet in de geharmoniseerde grondslag een potentiële versimpeling van de belastingwetgeving en verlaging van de administratieve lasten. Tegelijkertijd is inherent dat -voor het relevante deel van de in Nederland actieve bedrijven- een geharmoniseerde grondslag de mogelijkheden voor Nederland om het belastingstelsel voor die bedrijven naar eigen inzicht in te richten, wordt beperkt.

¹ Deze regels zijn omgezet in Richtlijn van de Raad van 14 december 2022 tot waarborging van een mondiaal minimumniveau van belastingheffing voor groepen van multinationale ondernemingen en omvangrijke binnenlandse groepen in de Unie, Richtlijnnummer 2022/2523.

Hoeveel aangiften moeten bedrijven die binnen de reikwijdte van BEFIT en Pijler 2 vallen straks doen voor een winstbelasting? Moeten deze bedrijven aangifte doen voor de Nederlandse vennootschapsbelasting, de BEFIT én Pijler 2?

Nee, een bedrijf -op het niveau van de BEFIT-entiteit- hoeft in beginsel niet meerdere winst-aangiften te doen. Een entiteit of vaste inrichting past namelijk ofwel het BEFIT-regime ofwel het bestaande vennootschapsbelastingstelsel toe. Op het niveau van de BEFIT-entiteit worden niet voor dezelfde periode meerdere Nederlandse aangiften gedaan, omdat een entiteit of vaste inrichting die aan BEFIT is onderworpen niet tevens aan Nederlandse vennootschapsbelasting zal zijn onderworpen.

Het kan wel zijn dat binnen een groep een deel van de BEFIT-entiteiten de BEFIT-regels toepast en een deel van de entiteiten het bestaande (Nederlandse) vennootschapsbelastingstelsel toepast. Dit kan voorkomen wanneer een groep uit zowel groepsentiteiten bestaat die verplicht aan BEFIT zijn onderworpen (bij een omzet van € 750 miljoen en een belang van 75% of meer) als uit groepsentiteiten bestaat die aan Nederlandse vennootschapsbelasting zijn onderworpen (bijvoorbeeld bij een belang onder de 75% in een entiteit (*joint venture*)). Naast BEFIT en Pijler 2 moet een groep per jurisdictie een notificatie indienen en, wanneer er bijheffing (bijvoorbeeld in Nederland) plaatsvindt, een Pijler 2-aangifte doen.

Verwacht het kabinet dat Nederland op de lange termijn winstbelastingopbrengsten zal kwijtraken door een eventuele toekomstige verdeelsleutel gebaseerd op formulary apportionment? Zo ja, mocht worden ingestemd met de BEFIT-richtlijn, welke waarborgen zal Nederland in de richtlijn laten opnemen dat Nederland ten minste hetzelfde aandeel van de winst mag belasten als voorheen op basis van het arm's-lengthbeginsel?

De formulary apportionment verdeelt de winst op basis van productiefactoren (personeelskosten, behaalde omzet, waarde van de activa, en naar verwachting intellectueel eigendom). Het is onduidelijk hoe de formulary apportionment uit zal werken ten opzichte van de huidige winstverdeling, omdat in het BEFIT-voorstel nog geen concrete formulary apportionment systeem is opgenomen. Het is daarom het meest opportuun om het concrete voorstel af te wachten en op basis van dat voorstel te bezien hoe de definitieve winstverdeling werkt.

De leden van de VVD-fractie constateren dat in het rekenvoorbeeld dat ziet op de samenloop tussen Pijler 2 met BEFIT enkele aannames zijn gemaakt en op enkele punten is geabstraheerd van bepaalde regels. Zijn deze aannames en abstracties illustratief voor de complexiteit van deze regels? Hoe kan het kabinet verwachten dat het bedrijfsleven deze regels kan toepassen als dergelijke aannames en abstracties noodzakelijk zijn om een simpel rekenvoorbeeld te weergeven?

Het rekenvoorbeeld is opgenomen ter illustratie van mogelijk ongewenste samenloop tussen BEFIT en Pijler 2. Om de ongewenste samenloop tussen BEFIT en Pijler 2 gesimplificeerd weer te geven, is van technische verschillen geabstraheerd. Zo is onder andere aangenomen dat het BEFIT-inkomen en het Pijler-2-inkomen gelijk zijn. Het is niet waarschijnlijk dat dit zich in de praktijk voordoet, omdat voor de berekening van de belastinggrondslag voor BEFIT en Pijler 2 afwijkende grondslagcorrecties worden gemaakt op het startpunt dat volgt uit de geaccepteerde jaarrekeningstandaard. Dit leidt voor zowel de uitvoering als voor het bedrijfsleven tot complexiteit in de implementatie van BEFIT en Pijler 2. Een additionele complicerende factor voor multinationale groepen is dat BEFIT ruimte laat voor nationale

afwijkingen, zoals afwijkingen in rente-aftrekbeperkingen.

De leden van de VVD-fractie vragen of het kabinet voornemens is om akkoord te gaan met de BEFIT-richtlijn als er geen verplicht en bindend geschilbeslechtsmechanisme (bijvoorbeeld arbitrage) is opgenomen in de richtlijn.

Het is te vroeg om in dit stadium al rode lijnen aan te geven waar het kabinet uiteindelijk niet mee akkoord kan gaan, maar een mechanisme om snel tot een bindende vaststelling te komen over de vaststelling van de belastinggrondslag en de verdeling ervan aan de betrokken lidstaten is inderdaad belangrijk. Hiermee wordt verzekerd dat er snel duidelijkheid kan worden geboden aan de belastingplichtige en aan de lidstaten. Een bindend geschilbeslechtsmechanisme ligt hier het meest voor de hand, maar het is denkbaar dat gedurende de onderhandelingen alternatieve instrumenten op dat vlak bedacht kunnen worden, die vergelijkbaar zijn.

De leden van de VVD-fractie vragen of het kabinet voornemens is om akkoord te gaan met de BEFIT-richtlijn als de afwezigheid van een navorderingstermijn ertoe leidt dat de Nederlandse belastingaanslag van een lid van een BEFIT-groep niet onherroepelijk vast komt te staan.

Ook ten aanzien van deze vraag is het nu nog te vroeg om eventuele rode lijnen aan te geven waar het kabinet uiteindelijk niet mee akkoord kan gaan. Wel deelt het kabinet de zorg van de genoemde leden dat voorkomen moet worden dat een belastingaanslag niet onherroepelijk vast komt te staan zolang een belastingautoriteit of rechter in een andere lidstaat nog een uitspraak kan doen die (indirect) ook de Nederlandse grondslag significant raakt. Een definitief vastgestelde belastingaanslag is belangrijk voor de rechtszekerheid van een belastingplichtige en daarmee voor de rechtsbescherming die de belastingplichtige geniet. Het kabinet vindt het van belang dat er bij dit richtlijnvoorstel een goede balans wordt gevonden tussen de internationale uniformering van de belastingheffing en de rechtsbescherming die belastingplichtigen daarbij genieten. Daarom zal het kabinet zich inzetten voor een redelijke termijn waarbinnen een Nederlandse belastingaanslag van een lid van een BEFIT-groep onherroepelijk vast komt te staan. Uitgangspunt daarbij zijn de Nederlandse regels van het formele belastingrecht.

Kan het kabinet de berekening van de Europese Commissie delen op grond waarvan de Europese Commissie heeft geconcludeerd dat de compliantiekosten van belastingplichtigen met ongeveer 32% zullen afnemen?

In de *impact assessment* wordt verwezen naar een studie die gedaan is voor de Commissie.² In deze studie zijn de fiscale nalevingskosten van verschillende type ondernemingen en van verschillende soorten belasting onderzocht. Een nationaal opererende onderneming is hierbij de nulmeting. Uit dit onderzoek bleek dat internationaal georiënteerde ondernemingen gemiddeld 10% meer nalevingskosten hebben dan deze nulmeting. Ondernemingen die internationaal opereren en gebruik kunnen maken van een versimpeld regime³ hebben gemiddeld 25% minder kosten dan de nulmeting. Hieruit haalt de Commissie de 32%, namelijk $(100\% - 25\%) / (100\% + 10\%) = (100\% - 32\%)$. Omdat het kabinet twijfels heeft of BEFIT met de huidige vormgeving een versimpeld regime is, weet het kabinet nu ook niet of de beoogde kostenbesparing van 32% met de huidige vormgeving bereikt wordt. Hiervoor is nader onderzoek voor nodig.

Kan het kabinet voorts aangeven in hoeverre het verwacht dat de stapeling van BEFIT met

² VVA/KMPG voor de Europese Commissie (2022). <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/70a486a9-b61d-11ec-b6f4-01aa75ed71a1/language-en>

³ In het rapport wordt dit gedefinieerd als: "A simplified tax regime could be a lump-sum tax, the filing of simplified tax returns requirements, simplified accounting rules, balance sheet or income statement requirements, or other simplified documentation rules."

Pijler 2 zal resulteren in een compliantiemonopolie voor grote internationale accountantskantoren? Kan het kabinet voorts reflecteren op de wenselijkheid hiervan?

Het BEFIT-voorstel van de Commissie en de Pijler 2-richtlijn gelden voor alle EU-lidstaten. Verder zijn BEFIT en Pijler 2 van toepassing op groepen met een omzet van meer dan € 750 miljoen. Ingevolge het voorstel van de Commissie, kan BEFIT ook door andere groepen optioneel worden toegepast. Om een gelijk speelveld te creëren, wordt in zowel BEFIT als in Pijler 2 aangesloten bij de internationaal erkende standaarden voor de jaarverslaggeving. Het uitgangspunt van de voorlopige grondslagberekening is het resultaat op basis van een geaccepteerde jaarrekeningstandaard. Multinationale groepen die binnen de reikwijdte van BEFIT en Pijler 2 vallen, laten zich in de regel sowieso bijstaan door internationaal opererende accountantskantoren. Dit is omdat zij voor meerdere landen over passende kennis over de geaccepteerde jaarrekeningstandaard beschikken. Het aansluiten bij internationaal erkende standaarden kan leiden tot een voordeel voor grote internationale accountantskantoren als het gaat om multinationale groepen. Verder, verwacht het kabinet dat kleinere nationale accountantskantoren geen of minder multinationale groepen in hun klantenkring hebben die binnen de reikwijdte van BEFIT en Pijler 2 vallen, waardoor zij de kennis van geaccepteerde jaarrekeningstandaarden van andere EU-lidstaten niet nodig hebben. Voor zover zij die wel hebben, maken deze kantoren waarschijnlijk onderdeel uit van een multinationaal netwerk van accountantskantoren.

Vragen van de leden van de CDA-fractie

Qua inhoud zien de leden van de CDA-fractie vooral een belangrijk verschil met de winsttoerekeningregels, maar zij krijgen graag wat verduidelijking. Betekent het voorgestelde BEFIT-systeem dat jaarlijks op basis van de BEFIT-systematiek de grondslag van individuele BEFIT-groepsentiteiten wordt berekend, en ook wat de groepswinstgrondslag is? En wordt dan jaarlijks het gemiddelde van de afgelopen drie jaar per individuele BEFIT-entiteit genomen, en op basis daarvan de groepswinst verdeeld?

Als een groep aan BEFIT onderworpen is, wordt elk boekjaar de te betalen belasting onder BEFIT per BEFIT-groepsentiteit berekend. Allereerst maakt elke BEFIT-groepsentiteit een voorlopige grondslagberekening. Het uitgangspunt van de voorlopige grondslagberekening is het resultaat op basis van een geaccepteerde jaarrekeningstandaard. Daarop wordt vervolgens een aantal vaste aanpassingen gedaan. Dit zijn bijvoorbeeld een deelnemingsvrijstelling, herwaarderingen van kwalificerende deelnemingen, inkomen uit zee- en luchtvaart, een geharmoniseerde generieke renteaftrekbepanking, en aanpassingen die volgen uit een apart regime voor afschrijvingen op, bijvoorbeeld, vastgoed en immateriële activa. De voorlopige grondslagberekeningen van alle BEFIT-groepsentiteiten worden bij elkaar opgeteld om tot de BEFIT-grondslag te komen. Wanneer de BEFIT-grondslag negatief is, wordt deze voortgewenteld naar een volgend jaar en afgezet tegen het eerstvolgende jaar dat de BEFIT-grondslag positief is. Een positieve BEFIT-grondslag wordt toegerekend aan de BEFIT-groepsentiteiten op basis van een overgangsregime dat voor zeven jaar geldt. De toerekening vindt plaats aan de hand van de gemiddelde belastbare grondslag van de drie voorgaande jaren van de BEFIT-groepsentiteit gedeeld door de gemiddelde belastbare grondslag van de drie voorgaande jaren van de BEFIT-groep. Vervolgens laat BEFIT ruimte voor nationale afwijkingen, zoals afwijkingen in rente-aftrekbepanking, waardoor uiteindelijk de berekening van de grondslag waarover geheven wordt per EU-lidstaat verschilt.

En wat betekent het dat de Europese Commissie na drie jaar een ander

toerekeningmechanisme kan voorstellen? Deze leden vragen of dat ook in de richting kan gaan van de oude CCTB/CCCTB-systematiek met een verdeelsleutel. Destijds werd voorgesteld de winst toe te rekenen op basis van omzet, materiële vaste activa en arbeid. In hoeverre is dit nog steeds onderdeel van de plannen? Deze leden merken op dat Nederland in het verleden geen voorstander is geweest van deze systematiek, omdat die niet voldoende aansloot bij de Nederlandse economie. Kan het kabinet aangeven wat nu de positie van het kabinet is ten aanzien van dergelijke verdeelsleutels?

De Commissie wil een definitief winsttoerekeningsmechanisme voorstellen dat gebaseerd is op productiefactoren en waarbij verrekenprijzen op transacties tussen groepslichamen niet noodzakelijk zijn. Dit definitief winsttoerekeningsmechanisme vervangt, wanneer de lidstaten hierover unaniem akkoord zijn, het tijdelijke winsttoerekeningsmechanisme uit het huidige voorstel. Het zou kunnen dat dit permanente winsttoerekeningsmechanisme een soortgelijke verdeelsleutel als de CCCTB kent, namelijk op basis van omzet, materiële vaste activa, arbeid en, mogelijk, immateriële activa. Als, en wanneer, de Commissie een definitief winsttoerekeningsmechanisme voorstelt, zal dit moeten worden beoordeeld. Het is daarbij belangrijk dat een verdeelsleutel aansluit bij de Nederlandse economie.

De leden van de CDA-fractie vragen ook of hanteren van een ander systeem van winsttoerekening binnen de Europese Unie dan daarbuiten kan uitnodigen tot fiscale constructies door wereldwijd aanwezige multinationals die slim gebruik maken van de verschillen tussen de systemen.

Het kabinet verwacht niet dat het stelsel van winsttoerekening leidt tot dergelijke fiscale constructies.

Transacties met gelieerde entiteiten buiten de Europese Unie zullen blijvend beoordeeld worden op basis van het zogenaamde arm's-lengthbeginsel.

Verwacht de Europese Commissie dat meer landen buiten de Europese Unie zullen afstappen van transfer pricing? Zijn er landen die nu al zo'n systeem hebben?

In het onderhavige voorstel blijft transfer pricing in een bepaalde vorm bestaan en relevant. Pas wanneer er een permanent winsttoerekeningsmechanisme geldt, is transfer pricing mogelijk niet meer relevant tussen BEFIT-groepsentiteiten. Hierbuiten, bijvoorbeeld met groepsentiteiten in derde landen, blijft transfer pricing en de toepassing van het arm's lengthbeginsel onverminderd van toepassing. Een systeem waarbij transfer pricing tussen groepslichamen niet van toepassing is, is bij het kabinet niet bekend. Een alternatief winsttoerekeningsmechanisme wordt, voor zover het kabinet begrijpt, in beperkte gevallen binnen de landsgrenzen van landen (bijvoorbeeld de VS) toegepast voor de verdeling van belastbare winsten over regio's.

De leden van de CDA-fractie hebben met het kabinet twijfel bij grensoverschrijdende verliesverrekening binnen de groep. Zij zien als kern van winsttoerekening dat de winst van multinationale groepen wordt belast waar waarde gecreëerd wordt. Zij vinden niet dat je verliezen die in het ene land zijn ontstaan, moet verrekenen met winsten behaald in een ander land, omdat beide volgen uit prestaties van bedrijven behaald binnen een nationaal economisch klimaat, waarin die nationale lidstaat belastingmiddelen investeert. Zij vragen of dit ook tot structuren zou kunnen leiden, waarin opzettelijk verlieslatende bedrijven in stand worden gehouden om winsten elders in landen met een hoge winstbelasting uit te hollen.

De grensoverschrijdende verliesverrekening die onder BEFIT is toegestaan, is een groot voordeel voor belastingplichtigen. De verliezen kunnen hiermee direct worden gebruikt en hoeven niet vooruitgeschoven te worden. Wanneer de BEFIT-grondslag na aggregatie negatief is, kan deze vooruit gewenteld worden en afgezet tegen een positieve BEFIT-grondslag. De mogelijkheid van verliesimport was enkele jaren geleden reden om in de vennootschapsbelasting de liquidatieverliesregeling en de verliesverrekeningsregels aan te scherpen. In lijn daarmee kunnen onder het BEFIT-voorstel ook in Nederland geleden verliezen worden afgezet tegen winsten in het buitenland. De mogelijkheid om onder BEFIT grensoverschrijdend verliezen te verrekenen, betekent dat de gevolgen van de aggregatie en voorgestelde winsttoerekening voor de Nederlandse belastingopbrengst moeilijk zijn in te schatten.

Vragen van de leden van de GroenLinks- en PvdA-fractie

De leden van de GroenLinks- en PvdA-fractie merken op dat het BEFIT-voorstel minder vergaand is dan de eerdere CCTB-voorstellen, omdat er geen sprake is van harmonisatie van nationale belastingregels. Zij vragen of het kabinet hun teleurstelling deelt dat op dit punt geen politieke ruimte lijkt te zijn voor een ambitieuzer voorstel, en of Nederland bereid is zich de komende jaren voor ambitieuze opvolging van BEFIT in te zetten.

Het BEFIT-voorstel beoogt de administratieve fiscale lasten te vereenvoudigen voor bedrijven die in meerdere EU-lidstaten opereren en voor belastingautoriteiten, door een geharmoniseerd vennootschapsbelastingstelsel en winsttoerekeningsysteem binnen de EU te introduceren. Tijdens het opstellen van het BEFIT-voorstel heeft de Commissie geprobeerd om bepaalde elementen uit de discussies over de twee voorgaande (C)CCTB voorstellen uit 2016⁴ mee te nemen in het BEFIT-voorstel. Een belangrijk voorbeeld hiervan is dat lidstaten een instrumentarium wilden behouden om eigen beleidsmatige keuzes, zoals specifieke renteaftrekbepalingen, een fiscale eenheid, of een innovatiebox, te behouden of te anticiperen op (nationale) ontwikkelingen. In de Nederlandse situatie kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de aftrek van pensioendotaties door de werkgever. Voor Nederland is dit een belangrijke post, maar er zijn maar weinig andere lidstaten die op de Nederlandse wijze pensioen opbouwen. De Commissie poogt een balans te vinden tussen harmonisatie en ruimte voor lidstaatspecifieke kenmerken. Zoals in het BNC-fiche aangegeven, ziet het kabinet de hierbij voorgestelde geharmoniseerde grondslag op basis van de jaarrekeningstandaard, in potentie, als een stap in de goede richting.

De leden van de GroenLinks- en PvdA-fractie vragen naar het winsttoerekeningsmechanisme. Zij zijn kritisch op het feit dat in de winsttoerekening uitgegaan wordt van waar de winst gemiddeld in de afgelopen drie jaar beland is, omdat hiermee alsnog een disproportioneel deel van de winsten toegerekend wordt aan belastingparadijzen. Zij vragen of het kabinet deze kritiek deelt.

Het winstverdelingsmechanisme ziet op de verdeling van de winst onder de EU-lidstaten. Een

⁴ Het gaat hier om de Common Corporate Tax Base (CCTB) (COM(2016) 685 final): ziet op een gemeenschappelijke winstbelastinggrondslag, en de Common Consolidated Corporate Tax Base (CCCTB) (COM(2016) 683 final): de consolidatie van de op basis van de CCTB bepaalde winsten van een multinationale onderneming; deze geconsolideerde winst wordt vervolgens gealloceerd aan de verschillende landen aan de hand van een geharmoniseerde verdeelsleutel (zijnde een winsttoedeling op basis van productiefactoren), waarna elk land zijn eigen vennootschapsbelastingtarief toepast. Beide voorstellen zijn bij de publicatie van het BEFIT-voorstel ingetrokken.

eventuele winsttoedeling aan derde landen valt buiten het BEFIT-mechanisme. Voor de bedrijven die verplicht onder het BEFIT-voorstel vallen, gelden de Pijler 2 regels waardoor winsttoerekening aan laagbelastende (derde) landen alsnog in een heffing wordt betrokken.

De leden van de GroenLinks- en PvdA-fractie lezen dat binnen een periode van zeven jaar op zoek gegaan zal worden naar een beter winsttoerekeningsmechanisme. Deze leden vragen of Nederland bereid is zich in deze zeven jaar in te zetten voor een mechanisme waarmee winsten verdeeld worden op basis van waar ze commercieel behaald zijn.

De Commissie heeft in het voorstel aangegeven dat op termijn een nieuw winsttoerekeningsmechanisme zal worden gepresenteerd op basis van de productiefactoren personeelskosten, behaalde omzet, waarde van de activa en (naar verwachting) intellectueel eigendom. Op dit moment is het meest opportuun om eerst het voorstel van de Commissie af te wachten alvorens in te zetten op een alternatieve wijze van de winsttoerekening.

De leden van de GroenLinks- en PvdA-fractie vragen naar de prikkel van bedrijven met een omvang kleiner dan 750 miljoen euro omzet per jaar om aan te sluiten op de systematiek uit BEFIT, en hoe die prikkel vergroot kan worden.

De Commissie beoogt met BEFIT de administratieve lasten en complexiteit voor belastingautoriteiten en belastingplichtigen te verminderen. Bedrijven die actief zijn binnen de EU worden momenteel geconfronteerd met 27 verschillende nationale vennootschapsbelastingstelsels. De vereenvoudiging van het hebben van één belastingstelsel zoals BEFIT, waarbij net als bij de Pijler 2-maatregelen wordt aangesloten bij een geaccepteerde jaarrekeningstandaard, kan een prikkel zijn voor een multinationale groep om BEFIT optioneel toe te passen. Aan de andere kant laat BEFIT ruimte voor nationale afwijkingen. Hierdoor kan er per EU-lidstaat een verschillende BEFIT-systematiek ontstaan, wat als complicerende factor voor een multinationale groep en voor autoriteiten kan worden gezien. Daarnaast zijn er binnenlandse groepen die in slechts één EU-lidstaat actief zijn. Zij worden in de huidige systematiek niet geconfronteerd met meerdere nationale vennootschapsbelastingstelsels. Afhankelijk van de uiteindelijke vormgeving van de BEFIT-richtlijn en van de omstandigheden van het geval kan het wellicht aantrekkelijk zijn om in plaats van de Nederlandse vennootschapsbelasting optioneel onder BEFIT te vallen.

De leden van de GroenLinks- en PvdA-fractie vragen welke discretionaire beleidsruimte, gegeven het feit dat het een richtlijn betreft, Nederland in BEFIT heeft. Op welke manier wil Nederland invulling geven aan deze beleidsruimte, zo vragen zij.

Het kabinet is positief over de mogelijkheid die BEFIT biedt om een instrumentarium te behouden om eigen beleidsmatige keuzes, zoals specifieke renteaftrekbeperkingen, een fiscale eenheid, of een innovatiebox, te behouden of te anticiperen op nationale ontwikkelingen. Tegelijkertijd werkt een volledige mogelijkheid om eigen regels toe te passen in tegen de beoogde administratieve lastenverlichting en de beoogde vereenvoudiging en harmonisatie. Hoe Nederland uiteindelijk invulling geeft aan de beleidsruimte is afhankelijk van het verloop van de onderhandelingen over BEFIT en komt ter beslissing toe aan een volgend kabinet.

De leden van de GroenLinks- en PvdA-fractie vragen naar een verwacht tijdsplan van de onderhandelingen, en vragen om een preciezer beeld te schetsen van het speelveld.

De leden van de GroenLinks- en PvdA-fractie vragen het kabinet naar een verwacht tijdspad van de onderhandelingen, en vragen om een preciezer beeld te schetsen van het speelveld. Het BEFIT- voorstel is korte tijd geleden (12 september) gepubliceerd, en vrijwel alle lidstaten zitten nu nog in de beoordelingsfase. Wel leeft het breed gedragen gevoel dat, omdat het hier gaat om een compleet nieuw vennootschapsbelastingstelsel, de discussie over BEFIT meerdere jaren in beslag zal nemen. Naar alle waarschijnlijkheid zullen de echte discussies in de Raad over het BEFIT-voorstel op zijn vroegst in 2024 starten.

De leden van de GroenLinks- en PvdA-fractie vragen hoe het kabinet het risico inschat dat implementatie van BEFIT vertraging oploopt wegens uitvoeringstechnische complexiteit. Deze leden vragen of en zo ja, hoe dit voorkomen kan gaan worden. De leden van de GroenLinks- en PvdA-fractie vragen naar het risico dat implementatie van BEFIT zoveel uitvoeringscapaciteit vraagt dat andere projecten en trajecten bij de Belastingdienst vertraging oplopen.

Het is de verwachting dat de impact van BEFIT op ICT-vlak groot zal zijn en gevolgen zal hebben voor de planning van overige werkzaamheden op het gebied van ICT. Doordat een deel van de bedrijven in Nederland onder BEFIT valt, en een deel onder de nationale winstbepalingsregels, zal er een parallel winstbelastingstelsel ingericht moeten worden. Parallele processen vergroten de complexiteit en bemoeilijken daarmee de uitvoering. De Belastingdienst brengt in kaart welke gevolgen dit zou hebben op reeds geplande ICT-werkzaamheden en op nog in te plannen werkzaamheden, daaronder ook andere (Europese) wetgevingstrajecten. Er moet rekening gehouden worden met een iv-implementatieperiode van in ieder geval 5 jaar, waarbij significante wijzigingen na start van de implementatie tot vertraging kunnen leiden.

De leden van de GroenLinks- en PvdA-fractie vragen of de verwachting van de Europese Commissie dat de administratieve lasten met 65% naar beneden gaan als gevolg van BEFIT realistisch zijn, gegeven de complexiteit die geschetst wordt in het overstappen naar een nieuw systeem.

In de *impact assessment* wordt verwezen naar een studie die gedaan is voor de Commissie.⁵ In deze studie zijn de fiscale compliantiekosten van verschillende type ondernemingen en van verschillende soorten belasting onderzocht. Een nationaal opererende onderneming is hierbij de nulmeting. Uit dit onderzoek bleek dat internationaal georiënteerde ondernemingen gemiddeld 10% meer compliantiekosten hebben dan deze nulmeting. Ondernemingen die internationaal opereren en gebruik kunnen maken van een versimpeld regime⁶ hebben gemiddeld 25% minder kosten dan de nulmeting. Hieruit haalt de Commissie de 32%, namelijk $(100\% - 25\%) / (100\% + 10\%) = (100\% - 32\%)$. In de *impact assessment* geeft de Commissie aan dat de 32% door schaalvoordelen verdubbeld kan worden naar 65%. Het kabinet heeft twijfels of BEFIT met de huidige vormgeving een versimpeld regime zal opleveren aangezien er een mogelijkheid is dat iedere lidstaat eigen regels zal toepassen. Het kabinet heeft twijfels of de beoogde kostenbesparing van 32% in de huidige vormgeving bereikt wordt. Nader onderzoek is noodzakelijk.

⁵ VVA/KMPG voor de Europese Commissie (2022). <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/70a486a9-b61d-11ec-b6f4-01aa75ed71a1/language-en>

⁶ In het rapport wordt dit gedefinieerd als: "A simplified tax regime could be a lump-sum tax, the filing of simplified tax returns requirements, simplified accounting rules, balance sheet or income statement requirements, or other simplified documentation rules."